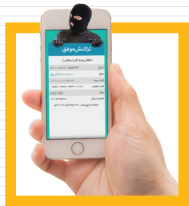

۳۳ سال مدیریت و گذر از بحران‌ها

نوع رویکرد مقام معظم رهبری در مدیریت بحران‌ها همواره در مسیر ثبات‌آفرینی، عقلانیت و... بوده است

۱۰

مراقب رسیدهای پرداخت جعلی باشید

با گسترش خرید و فروش آنلاین استفاده کلاهبرداران از رسیدهای جعلی افزایش پیدا کرده است

۱۱

هوادهی برای کاهش بوی آزادکوه

طبق تحقیقات، بوی مرکز دفع و پردازش زباله جنوب شهر، تنها تا شعاع ۲۰ کیلومتری منتشر می‌شود

۱۲

همیشه برای جامعه

10

عکس: ماهمشین افرانه‌ساز

از پرتاب سنگ تا سلفی با سگ‌های نجات

گزارشی از سگ‌های زنده‌یاب و چالش‌های آنها در حوادث با نگاهی به حادثه اخیر متروپل آبادان

گزارش زهرا جعفرزاده روزنامه‌نگار

زنده‌یاب. آنها تا حدود ۱۰ روز با توجه به بویی که از افراد باقی می‌ماند، می‌توانند اجساد را هم پیدا کنند: «آب و هوا در مدت زمان ماندگاری این بو تأثیر زیادی دارد. هوای گرم، بو را زودتر از بین می‌برد.»

در حادثه آبادان، عده‌ای برای سگ‌فروشی آمده بودند

در حادثه متروپل آبادان اما اتفاقات زیادی رخ داد. درست زمانی که تعدادی از سگ‌های تجسس در راه بودند و تعدادی هم روی آوارها مشغول کار، افرادی سگ به‌دست وارد محل حادثه شدند تا به تصور خود، مصدومان و زیر آوار مانده‌ها را پیدا کنند. در حالی که به گفته گل محمدی، سگ‌های تجسس پس از ماه‌ها آموزش همراه با مربیان حرفه‌ای، وارد مرحله زنده‌یابی و به‌دست آوردن سگ هستند. آنها «در حادثه زنده‌یابی شاهد بودیم که این افراد حتی ایمنی خودشان را هم رعایت نکرده بودند. آنطور که بررسی‌های ما نشان داد، اغلبشان پانسیون‌دارهایی بودند که در کار خرید و فروش سگ هستند. آنها در یک ساعتی که در محل حضور داشتند، چند ویدئو و عکس گرفتند و رفتند و بعدها فیلمش را در فضای مجازی منتشر کردند. همه اینها در حالی بود که حضورشان منجر به ایجاد اختلال در کار تیم‌های تجسس شد و خواسته یا ناخواسته، سبب شدند افرادی زیر آوار جانشان را از دست بدهند.»

مربیان این سگ‌ها می‌گویند، سگ‌های تجسس با هم زندگی کرده‌اند و به هم عادت دارند، اما با ورود سگ‌های دیگر به محل، درگیری میان آنها بالا می‌رود؛ بنابراین مجموع این اقدامات سبب می‌شود کار ۱۵ دقیقه‌ای، ۶ ساعت و نیم طول بکشد. «سگ‌های ژرمن شیرد، اجتماعی‌اند و مشکلی با حضور مردم در محل حادثه ندارند؛ در حالی که برخی از سگ‌هایی که به محل حادثه آورده شده بودند، اصلاً مناسب این کار نبودند؛ مثلاً یکی از آنها سگ شکاری بود.» اینها را هم گل محمدی می‌گوید.

سگ‌های تجسس در زیر سیندن

پس از حادثه آبادان، خیلی‌ها از هلال‌احمر به دلیل

دیر رسیدن تیم‌های تجسس، انتقاد و اعلام کردند که دیر رسیدن آنها منجر شد تا مردم سگ‌های خانگی‌شان را به محل بیاورند. گل محمدی اما این موضوع را تأیید نمی‌کند. او می‌گوید که سگ‌های تجسس زودتر از سگ‌های خانگی در محل حاضر شدند، اما به هر حال برای اعزام آنها از استانی به استان دیگر، زمان لازم است: «فلا این تیم‌ها را با هلی‌کوپتر به محل می‌فرستادند، اما حالا به دلایلی که مشخص نیست، زمینی اعزام می‌شوند که هر حال زمان طولانی‌تری برای حضور در محل حادثه لازم است. اگر زودتر می‌رسیدند، حالا هم نمی‌گفتند سگ‌های هلال‌احمر دیر رسیدند.» گل محمدی می‌گوید که این سگ‌ها ساعت‌ها آموزش می‌بینند تا وارد مرحله عملیاتی شوند: «ما در دوره آموزش، روستاهای مترو که‌ای را پیدا می‌کنیم تا سگ‌ها در محیط‌های واقعی تمرین کنند. سگ‌ها همه از نژاد ژرمن شیرد هستند که از نظر بویایی، تیره بالایی نسبت به سایر نژادها دارند و مناسب‌ترین نژاد برای تجسس به شمار می‌روند. سگ‌های خانگی بدون آموزش تجسس نمی‌توانند به محل حادثه وارد شوند و به خیال صاحبان خود، زنده‌یابی کنند.»

طرح آموزش تجسس به سگ‌های خانگی موفق نبود

سال ۹۵ بود که طرحی تحت عنوان آموزش سگ‌های خانگی در سازمان امداد و نجات هلال‌احمر تهیه شد. قرار بود افرادی که سگ‌های بزرگ با نژاد لابرادور، دوبرمن و ژرمن شیرد دارند به‌صورت رایگان آموزش ببینند و هفته‌ای یک جلسه به‌مدت ۲ ساعت در کلاس‌های آموزشی شرکت کنند. هدف این بود که به جای سگ‌های تزئینی سگ‌های زنده‌یاب تربیت شوند تا در زمان حادثه به کمک تیم‌های تجسس بیایند. این طرح به‌صورت آزمایشی در استان تهران بر گزار شد، اما حالا شنیده‌ها حکایت از متوقف شدن این طرح دارد. گل محمدی هم این موضوع را تأیید می‌کند و می‌گوید: «سگ‌ها باید هر روز تمرین کنند، آن هم در مکان‌های واقعی. این شرایط اصلاً برای سگ‌های خانگی، امکان‌پذیر نیست. نمی‌شود سگ را روی

قبلاً تیم‌های تجسس را با هلی‌کوپتر

به محل می‌فرستادند اما حالا به دلایلی که مشخص نیست، زمینی اعزام می‌شوند که به هر حال زمان طولانی‌تری برای حضور در محل حادثه می‌طلبد. اگر زودتر می‌رسیدند حالا هم نمی‌گفتند سگ‌های هلال‌احمر دیر رسیده است

میل و فرش تمرین داد. امکان آموزش سگ‌های خانگی به‌صورت وسیع وجود ندارد؛ مگر اینکه خود صاحب سگ، پیگیری کند و بخواهد سگش به‌طور مرتب آموزش ببیند. «به اعتقاد رئیس آنست، طرح آموزش سگ‌های خانگی، طرح بدی نبود. در بیشتر کشورهای دنیا مثل آلمان، سگ‌ها اغلب وجود دارد که به‌طور مرتب تمرین می‌کند. تا مدتی پس از تهیه طرح در ایران، این آموزش‌ها انجام شد، اما بعداً متوقف شد.»

هم‌زیستی مسالمت‌آمیز

گوش‌هایش را تیز و گردن بلند کرده‌سر و صورتش آرام و قرار ندارد، زبان را سُر داده بیرون و منتظر دستور است. مری دست‌تور که می‌دهد، به سمت آوارها می‌دود؛ جایی که سگ‌ها و بلوک‌های ساختمانی روی هم نه‌شسته‌اند. بوزارش را داخل سوراخ‌ها می‌کند، بی‌قرار است، روی تپه بعدی می‌پرد، آنجا هم مشغول می‌شود و در نهایت صدای پارسش بلند می‌شود. آنجا کسی زیر آوار، انتظارش را نمی‌کشد. «هیرو» سگ ۸ ساله ژرمن شیرد است که همراه ۱۹ سگ دیگر در ساختمانی کرج، زندگی می‌کند. سازمان امداد و نجات هلال‌احمر، در این

ساختمان ۲۰، علاوه سگ ژرمن دارد که تعدادی از آنها قرار است به استان‌های دیگر فرستاده شوند. ۸ قلابه از این سگ‌ها اهدایی است: «غالب این سگ‌ها نر هستند، ماده‌ها به دلیل آزار جفت‌گیری در سال، کمتر در این تیم‌ها حضور پیدا می‌کنند؛ با این حال چندین سگ ماده هم در تیم وجود دارد.» سگ‌ها ۲ تا ۹ ساله‌اند؛ سگ‌هایی که به گفته مربیان، هر کدامشان به همراه مری، ماهانه بیش از ۲۵ میلیون تومان هزینه دارند. در سال ۸۵ تصمیم گرفته شد تا از سگ‌های بومی هم برای این تیم‌ها استفاده شود، اما بررسی‌ها نشان داد که سگ‌های بومی توانایی این سگ‌ها را ندارند. «ژرمن شیرد، نخستین سگ هستم و چه در دنیا است، حس بویایی‌اش نسبت به سایر نژادها بیشتر است، ارتباط سریعی برقرار می‌کند و فرمان‌پذیر است.» «چیگو» کنار هیرو بالو و یابین می‌پرد؛ سگ ۶ ساله نیمه‌ای که به گفته مری‌اش، دست خالی از حادثه بیرون نمی‌آید. کیانوش رستمی، مری چیگوست و می‌گوید که در سال‌های گذشته همراه با چیگو مرتب آموزش ببیند. «به اعتقاد رئیس آنست، طرح آموزش سگ‌های خانگی، طرح بدی نبود. در بیشتر کشورهای دنیا مثل آلمان، سگ‌ها اغلب وجود دارد که به‌طور مرتب تمرین می‌کند. تا مدتی پس از تهیه طرح در ایران، این آموزش‌ها انجام شد، اما بعداً متوقف شد.»

مجید بخشی، مری هیروست. او ۲۰ سال سابقه فعالیت در این سازمان دارد و در زلزله‌های مهیبی حضور داشته است. نخستین حضور رسمی این تیم‌ها هم به گفته او، در زلزله بم بود. «از سال ۸۰ هر حادثه‌ای که رخ داد، ما حضور داشتیم، قبلاً در استان‌ها هم تیم‌ها بودند؛ تیم‌ها از تهران اعزام می‌شدند. سال‌های اول فعالیت این تیم‌ها اصلاً سخت‌تر از حالا بود، آن زمان مردم با این سگ‌ها آشنا نبودند و گاهی مشکلاتی در محل ایجاد می‌شد. حتی برخی از خانواده‌ها به زور، تیم‌های تجسس را بالای سر آوار خودشان می‌بردند تا زیر آوار‌ها را جست‌وجو کنند: «در حوادث، و مصدومان بسیاری زیاد است، همین قربانیان و مصدومان بسیاری از سگ‌های خانوادگی رفتارها اختلالات زیادی در روند جست‌وجو ایجاد می‌کند.» «کرونی» یکی از سگ‌های آن دوره، در زلزله بم بود که در همان حادثه تا نواست ۳ انفرا در نجات دهد. «در حادثه متروپل آبادان هم این سگ‌ها عملکرد خوبی داشتند، با اینکه آوار بسیار سنگین بود. حضور این تیم‌ها منجر به دلگرمی خانواده‌ها می‌گردد. سگ‌های ژرمن شیرد، با توجه به شرایط نگهداری و تغذیه، بین ۸ تا ۹ سال عمر کاری دارند و خودشان هم تا حدود ۱۵ سالگی زندگی می‌کنند. آنها پس از بازنشستگی تحویل افراد مطمئن می‌دهند تا در باغ‌ها و مکان‌های دیگر زندگی کنند.

نکته‌ها

قبلاً به سمت سگ‌ها سنگ پرت می‌کردند و حالا اصرار دارند با آنها عکس یادگاری بگیرند. تصویرش را کنید! وسط آوار و خستگی و فشار بالای یک حادثه و مصدومانی که منتظر نجات‌اند، عده‌ای می‌آیند و در حالی که موبایل‌شان را نشان می‌دهند عکس یادگاری بگیرند

در حادثه متروپل برخی افراد با سگ‌های خانگی به محل حادثه آمدند، بررسی‌های ما نشان داد که اغلب آنها پانسیون‌دارهایی بودند که در کار خرید و فروش سگ‌اند. آنها در یک ساعتی که در محل حضور داشتند، چند ویدئو و عکس گرفتند و رفتند و بعدها فیلمش را در فضای مجازی منتشر شد. همه اینها در حالی بود که حضورشان منجر به ایجاد اختلال در کار تیم‌های تجسس شد

سگ‌ها باید هر روز تمرین کنند، آن‌ها هم در مکان‌های واقعی. این شرایط اصلاً برای سگ‌های خانگی، امکان‌پذیر نیست، نمی‌شود سگ‌ها را روی میل و فرش، تمرین داد، امکان آموزش سگ‌های خانگی به‌صورت وسیع وجود ندارد، مگر اینکه خود صاحب سگ، پیگیری کند و بخواهد سگش به‌طور مرتب آموزش ببیند

برای آموزش یک سگ، ۲ نفر نیاز است، یکی مری و دیگری کمک مری. کمک مری باید تخصص آوار داشته باشد، یعنی بدانند که آوار، از چه نوعی است، شاید نیاز به توبل زدن یا شمعک‌گذاری داشته باشد

سلامت

شیوع آبله میمونی در فضای مجازی!

ابتلا به آبله میمونی در کشور هنوز تأیید نشده اما فضای مجازی پر شده از اخبار شناسایی موارد مشکوک از ابتلا به این بیماری. مهدی گوپی، رئیس مرکز مدیریت بیماری‌های وزارت بهداشت هم شناسایی موارد گسترده از این بیماری را تأیید نمی‌کند و می‌گوید: «تاکنون تنها ۱۰ مورد مشکوک به آبله میمونی در کشور شناسایی و مورد آزمایش قرار گرفته که پاسخ هیچ‌یک از آنها مثبت نبوده است.» اما اخبار متعددی در فضای مجازی، نگرانی مردم از شیوع یک بیماری دیگر را رقم زده است. نمونه آن خبر اخیری است که در تلگرام و اینستاگرام منتشر شد: «آبله میمونی را جدی بگیرید!» این تیتیر مطلبی است که یک پزشک منتشر کرده و در ادامه نوشته: «فردی با علامت آبله میمونی شناسایی شده. این فرد در یک مهمانی چندنفره حضور داشته است.» وضعیت که درباره دیگر بیماری‌های همه‌گیر هم اتفاق افتاده و متخصصان معتقدند انتشار چنین اخباری حتی اگر آگاه‌شدن مردم از شیوع احتمالی یک بیماری و رعایت هر چه بیشتر پروتکل‌های بهداشتی و پیشگیری از آن را رقم بزند، اما ادعای غیرمستند شیوع آن در کشور بدون تأیید وزارت بهداشت، نتیجه‌ای جز ایجاد تشویش و اضطراب در جامعه نخواهد داشت. بهزاد امیری، رئیس اداره بیماری‌های قابل انتقال بین انسان و حیوان وزارت بهداشت با تأکید بر اینکه تاکنون هیچ مورد مثبت آزمایشگاهی از آبله میمونی در کشور تأیید نشده است، می‌گوید: «برخی اظهار نظر‌ها در فضای مجازی برای شناسایی آبله میمونی نتیجه‌ای جز بروز اضطراب در بین مردم ندارد و موارد مشکوک به سرعت از سوی آنستیتو پاستور ایران در حال بررسی است. هر زمان مورد مثبت در کشور شناسایی شود، حتماً اطلاع‌رسانی خواهد شد، ضمن اینکه پروتکل‌های بهداشتی مرتبط با این بیماری از مدت‌ها قبل در شبکه‌های بهداشت اطلاع‌رسانی شده است.» به گفته این مسئول، وارد وقت نمی‌توان ادعا کرد که آبله میمونی هیچ کشور نمی‌شود چرا که نمی‌توان از ورود این بیماری جلوگیری کرد اما مستندات آزمایشگاهی از مورد مثبت آبله میمونی در کشور تا ظهر دپروز وجود نداشته است: «موارد مشکوک سرپایی به مراکز منتخب و در صورتی که شرایط بیمار از شکل سرپایی خارج شود، به بیمارستان‌های منتخب ارجاع داده می‌شود. این افراد از سوی پزشک متخصص معاینه خواهند شد و در صورت احتمال آبله میمونی، تست آنها برای تشخیص قطعی به آنستیتو پاستور ایران و دانشگاه‌های قطب هر منطقه ارسال خواهد شد.»

مصطفی صالحی وزیر، معاون تحقیقات و فناوری آنستیتو پاستور هم درباره تاریخچه این بیماری به ایسنا می‌گوید: «یروس آبله میمونی اولین بار در سال ۱۹۵۸ میلادی، در میمون‌های یک آزمایشگاه در کشور دانمارک و پس از آن نخستین موارد از این بیماری در سال ۱۹۷۰ در آفریقا شناسایی شد. در سال‌های گذشته، انتقال ویروس از قاره آفریقا به کشورهای اروپایی، آمریکایی و آسیایی اتفاق افتاد، ولی موارد بیماری در این کشورها خیلی محدود بود. اخیراً، مواردی از آن در کشورهای مختلف و در قاره‌های مختلف به‌خصوص در کشورهای اروپایی با تعداد زیاد در حال شناسایی است.» او درباره نحوه گردش ویروس آبله میمونی در شیوع اخیر هم توضیح می‌دهد: «نتوری اولی که در این موضوع مطرح شده، این است که احتمالاً ویروس از آفریقا به اروپا وارد شده، اما در زمان پاندمی کووید-۱۹، مورد غفلت قرار گرفته و گسترش پیدا کرده است. در تئوری دیگر، شروع طغیان از شیوع غیر از آفریقا بوده و ممکن است منشأ بیماری زئونوز داشته باشد.» به گفته این ویروس‌شناس آبله میمونی براساس اطلاعات گذشته، نوعی بیماری خودمحدودشونده و غیرشدید است: «علامت این بیماری با تب، بدن درد، سردرد، خستگی مفرط، بی‌حالی، ضعف و تورم غدد لنفاوی (لنفادنوتی) بروز پیدا می‌کند؛ ولی عوارض دیگری هم می‌تواند داشته باشد. بعد از چند روز عوارض به‌صورت بثورات (راش) پوستی به‌صورت ماکول، پاپول، وزیکول، پوسچول و کراستت ظاهر می‌شوند. یک دوره بیماری هم حدود ۲ تا ۴ هفته می‌تواند ادامه داشته باشد اما در برخی افرادی که سیستم ایمنی ضعیف‌تری دارند، ممکن است بیماری فرم شدیدی داشته باشد.» او درباره اینکه چگونه می‌توان در برابر آبله میمونی ایمن شد، هم توضیح می‌دهد: «در طیفیانی که اکنون وجود دارد، موارد مرگ در اثر این بیماری ثبت نشده و بیشتر موارد، خودبه‌خود بهبود یافتند، این موضوع نگرانی‌ها را کمتر می‌کند. البته اگر ضایعات روی قرنیه چشم بیمار ایجاد شود، می‌تواند منجر به کوری شود. اگر موارد ابتلا به بیماری آبله میمونی افزایش پیدا کند، به‌راحتی واکسن مؤثر علیه آن وجود دارد و می‌توان آن را در مقیاس زیاد تولید کرد و در دسترس گروه‌های پرخطر مثل کادر پزشکی و افراد دچار ضعف سیستم ایمنی قرار داد. همچنین برای درمان این بیماری نیز چند داروی ویروسی وجود دارد که شناسایی شده است که عنوان شده یکی از آنها با نام تکویریمت (Tecovirimat) تأییدیه FDA و تأییدیه اتحادیه اروپا را دارد.»

گذشته، مری باید تخصص آوار داشته باشد، یعنی بدانند که آوار، از چه نوعی است، شاید نیاز به توبل زدن یا شمعک‌گذاری داشته باشد